

управління регіональним туризмом. Дана концепція ґрунтується на застосуванні об'єктивного підходу (передбачає розгляд в якості об'єкта основні фонди, оборотні фонди, персонал, технології, туристичний ринок) у розробці програми розвитку всього туризму в регіоні. Таким чином, програму розвитку туризму на регіональному рівні при об'єктивному підході складають такі елементи [3, с. 98]: загальні положення (площа регіону, перелік об'єктів, обсяг і номенклатура туристичних послуг, планований прибуток і строки програми, основна частина програми (аналіз основних і оборотних фондів регіону, складу населення, існуючої туристичної інфраструктури та туристичних пропозицій, туристського ринку регіону та напрямів фінансування: з бюджетних і позабюджетних джерел), соціальний розвиток сфери туризму (аналіз умов роботи та відпочинку працівників сфери туризму та пропозиції щодо їх поліпшення), автоматизований банк даних з розвитку туризму в регіоні (база даних по основних елементах управління регіональним туризмом і база нормативно-довідкової інформації з туризму).

Таким чином, застосування об'єктивного підходу при складанні програми довгострокового розвитку туризму в регіоні дозволяє максимально врахувати вплив внутрішніх і зовнішніх факторів, провести аналіз існуючої ситуації та розробити послідовність дій і заходів щодо підтримки та управління регіональним туризмом. Удосконалення системи управління туризмом на регіональному рівні на основі створення регіональної туристичної адміністрації та здійснення її структурними елементами запропонованих функцій забезпечить сталий розвиток регіонального туризму з допомогою узгодження стратегічних і тактичних інтерес усіх зацікавлених сторін і раціонального використання місцевих туристських ресурсів та інфраструктури.

Література

1. Галасюк С.С. Необхідність удосконалення державного регулювання сфери туризму України // Туристична освіта в Україні: проблеми і перспективи: Зб. наук. праць. — К.: Тонар, 2007. — С. 67—73.
2. Герасименко В.Г., Галасюк С.С. Управління національним туризмом в контексті міжнародного досвіду // Вісник ДІТБ: Зб. наук. праць. Вип. 12. — Донецьк: ДІТБ, 2008. — С. 160—167.
3. Гуляев В.Г. Туризм: экономика, управление, устойчивое развитие: учебник. — М.: Советский спорт, 2008. — 280 с.
4. Забаева М.Н. Государственное регулирование туризма в России и за рубежом: модели, принципы и методы // Менеджмент в России и за рубежом. — 2009. — №2.
5. Здоров А.Б. Экономика туризма: учебник. — М.: Финансы и статистика, 2007. — 272 с.
6. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні: Навчальний посібник. — Чернівці: Книги—XXI, 2003. — 300 с.
7. Кучеров А.П. Объективное управление: новационный и инновационный менеджмент в туризме. — М.: Издательство «Спутник+» 2009. — 208 с.
8. Севастьянова С.А. Региональное планирование туризма и гостиничного хозяйства: учебное пособие. — М.: КНОРУС, 2007. — 256 с.
9. Чудновский А.Д. Управление индустрией туризма России в современных условиях: учебное пособие. — М.: КНОРУС, 2007. — 416 с.
10. Школа І.М. Менеджмент туристичної індустрії: Навчальний посібник. — Чернівці: Книги — XXI, 2005. — 596 с.
11. The World Tourism Organization [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.unwto.org/states/index.php>

УДК 332.14

Дарія КОТЕНОК *

РЕАЛІЗАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПРИНЦИПІВ РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

РЕАЛИЗАЦИЯ ЕВРОПЕЙСКИХ ПРИНЦИПОВ РЕГИОНАЛЬНОГО УПРАВЛЕНИЯ В УКРАИНЕ

IMPLEMENTATION OF EUROPEAN REGIONAL GOVERNANCE PRINCIPLES IN UKRAINE

Анотація. Ґрунтуючись на змістовій характеристиці фундаментальних європейських принципів регіональної політики визначаються особливості національної політики управління регіональним розвитком.

* КОТЕНОК Дарія Михайлівна / Дария КОТЕНОК / Dariya KOTENOK — к.е.н., доцент кафедри макроекономіки та державного управління, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», e-mail: kotenokdariya@gmail.com

Аннотация. Основываясь на содержательной характеристике фундаментальных европейских принципов региональной политики определяются особенности национальной политики управления региональным развитием.

Abstract. Based on semantic characterization of the fundamental principles of European regional policy are determined by the peculiarities of the national regional policy development.

Необхідною умовою ефективного територіального розвитку загальноприйняте вважається місце самоврядування. Таким чином, об'єктивною умовою ефективного територіально-просторового розвитку стає можливість і здатність місцевого населення, в межах національного законодавства та державної політики, вирішувати місцеві проблеми.

Усунення територіальної асиметрії на певному рівні соціально-економічного розвитку є одним з основних пріоритетних напрямків державної політики майже всіх розвинених країн світу, а також є сучасною тенденцією розвитку світової економіки. На необхідності вивчення та застосування найкращих практик у сфері регіонального розвитку наголошують як вітчизняні так і зарубіжні науковці та управлінці [1]. Обраний Україною Євроінтеграційний вектор розвитку актуалізує досвід країн Європи.

Дієвість системи усунення регіональної асиметрії в країнах Європи ґрунтується на двох концептуальних принципах: субсидіарності та комплементарності. Принцип субсидіарності передбачає, що рішення у державі приймаються на найнижчому з можливих рівнів управління [2]. За цих умов вищі ланки управління вдаються до будь-яких дій тільки у тому разі, якщо їх рішення будуть ефективніші за аналогічні рішення нижчих ланок. Дотримання даного принципу у практичній діяльності передбачає заборону наскрізного вертикального адміністрування та функціонального обмеження верхніх ланок, які де-факто делегуються їм нижчими ланками управління.

Вітчизняною формою прояву даного принципу є тенденція до децентралізації, яка має два вектори. Один з них, пов'язаний із забезпеченням взаємодії місцевої влади та населення. На думку вітчизняних дослідників, рух за цим вектором відбувається в Україні доволі успішно: активно формуються та відновлюються громадські цінності, проводяться громадські слухання.

Інший вектор спрямований на визначення форм і механізмів взаємодії органів місцевого самоврядування та місцевих державних адміністрацій. Інституціонально в Україні визначеними є організаційна, фінансова та юридична автономія місцевих органів управління. Разом з тим, шляхи досягнення та забезпечення реальної незалежності місцевих громад та органів управління не означено. Донині залишаються проблемними питання чіткого розмежування та недублювання владних повноважень місцевих і центральних органів влади.

Принцип комплементарності проявляється у механізмах фінансового забезпечення реалізації програм регіонального розвитку. Згідно нього будь-яка програма має фінансуватися на паритетних засадах. Реалізація цього принципу безпосередньо пов'язана з фінансовою автономністю місцевих органів влади та наявністю спеціалізованих державних фондів. Фінансова незалежність органів місцевої влади передбачає право акумулювати і розподіляти власні фінансові ресурси самостійно, але в межах загальної державної політики і національного законодавства. Наявних ресурсів має бути достатньо для ефективної реалізації органами місцевого самоврядування своїх повноважень і функцій. Нині в Україні сформований комплекс формальних інститутів незалежності місцевої влади щодо бюджетної політики. Однак нові механізми наповнення місцевих бюджетів повноцінно ще не працюють, а отже не забезпечують реальної фінансової (бюджетної) незалежності. Впровадження принципу комплементарності гальмується відсутність в Україні системи фінансових фондів.

Повноцінна реалізація зазначених принципів в Україні передбачає не лише подальше удосконалення формальних, але й формування неформальних інститутів (громадських цінностей), які відповідають демократичному устрою. Сприяти їх становленню та закріпленню має імплементація інформаційних технологій урядування.

Література

1. Бабинова Е. Местное самоуправление в Украине: стратегические приоритеты и проблемы реализации [Електронний ресурс] / Бабинова Е. — Режим доступу до ресурсу: <http://www.samoupravlenie.ru/39-02.php>.
2. Subsidiarity. EU Glossary, [Електронний ресурс] / прол — Режим доступу до ресурсу: http://europe.eu.int/scadplus/glossary/subsidiarity_en.htm.